

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ 11

วิชารหัส 20001-1003 ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

ชื่อหน่วย/เรื่อง รูปแบบแผนธุรกิจ

หน่วยที่ 7

สอนครั้งที่ 11 (31-33)

จำนวน 3 ชม.

แนวคิด

แผนธุรกิจเป็นเครื่องมือของธุรกิจที่ผู้ประกอบการสามารถใช้ในการกำหนดขั้นตอน และวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแผนธุรกิจที่ดีนั้นควรจะต้อง ชัดเจนและกระชับ ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ ง่ายต่อการเข้าใจ และต้องมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของแผนธุรกิจ
2. แสดงความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของแผนธุรกิจ
3. จัดทำปกหน้า สารบัญ และคำนำ
4. จัดทำบทสรุปผู้บริหาร
5. จัดทำประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ
6. วิเคราะห์สถานการณ์
7. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง
  - 7.1 ความมีมนุษยสัมพันธ์
  - 7.2 ความมีวินัย
  - 7.3 ความรับผิดชอบ
  - 7.4 ความซื่อสัตย์สุจริต
  - 7.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง
  - 7.6 การประหยัด
  - 7.7 ความสนใจใฝ่รู้
  - 7.8 การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
  - 7.9 ความรักสามัคคี
  - 7.10 ความกตัญญูกตเวทีย

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ หลักการจัดการทางการเงิน หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย
3. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนและดำเนินงาน
4. ประยุกต์ใช้หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตในการวางแผนและดำเนินงาน

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของแผนธุรกิจ
2. องค์ประกอบของแผนธุรกิจ
3. ปกหน้า สารบัญ และคำนำ
4. บทสรุปผู้บริหาร
5. ประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ
6. การวิเคราะห์สถานการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูกล่าวถึงแผนธุรกิจเป็นแผนที่มีความสำคัญมากจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเริ่มต้นธุรกิจ ทำให้ผู้ประกอบการมีเป้าหมายชัดเจน กำหนดแนวทางของความคิดและช่วยให้ผู้ประกอบการมีความมั่นคงต่อการใช้ทรัพยากร และนำไปสู่เป้าหมาย
2. ครูอภิปรายแผนธุรกิจว่าเป็นเครื่องมือที่แสวงหาเงินทุนจากผู้ร่วมลงทุน จากกองทุนร่วมลงทุน จากสถาบันการเงินต่างๆ
3. ผู้เรียนยกตัวอย่างให้รายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดหาเงินทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์การตลาดและอื่นๆ ในการบริหารกิจการ และใช้เพื่อกำหนดการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องในอนาคตของกิจการ

ขั้นสอน

4. ครูอธิบายความหมายและความสำคัญของแผนธุรกิจ โดยแผนธุรกิจ (Business Plan) หมายถึง เครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้กำหนดขั้นตอน และวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ได้แก่ กำไรหรืออื่นๆ ที่คาดหวังเอาไว้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอต่อหุ้นส่วน หรือสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาการลงทุน หรือการพิจารณาเงินกู้

5. ผู้เรียนบอกลักษณะของแผนธุรกิจที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

- 1) มีความถูกต้อง ชัดเจนและกระชับ
- 2) ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ
- 3) เนื้อหาง่ายต่อการเข้าใจ
- 4) มีความเป็นไปได้จริงต่อการปฏิบัติตามแผน

6. ครูบอกองค์ประกอบของแผนธุรกิจ ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึง “แผนธุรกิจ” เป็นอันดับแรก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในอนาคตของตนเอง สถาบันการเงิน และผู้ลงทุนภายนอกที่จะเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่กิจการได้ โดยแผนธุรกิจจะบอกให้ทราบว่าปัจจุบันธุรกิจอยู่ตรงไหน และในอนาคตจะเป็นอย่างไรบ้าง ตามองค์ประกอบดังนี้

- 1) ปกหน้า สารบัญ และคำนำ
- 2) บทสรุปผู้บริหาร
- 3) ประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ
- 4) การวิเคราะห์สถานการณ์
- 5) แผนการตลาด
- 6) แผนการบริหารจัดการและแผนการดำเนินงาน
- 7) แผนการผลิต
- 8) แผนการเงิน
- 9) แผนผูกเงิน
- 10) ภาคผนวก

7. ครูอธิบายและแสดงตัวอย่างของปกหน้า สารบัญ และคำนำ

- ปกหน้า เป็นสิ่งแรกที่ผู้อ่านแผนธุรกิจจะเห็น จึงควรมีชื่อของธุรกิจรวมทั้งที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร สัญลักษณ์ของธุรกิจ นอกจากนั้นอาจจะมีชื่อที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ประกอบการอยู่ด้วย เพื่อความสะดวกในการติดต่อกลับ

- สารบัญ มีไว้เพื่อความสะดวกในการค้นหารายละเอียดของแผนธุรกิจได้เร็วขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ในการเจรจาต่อรองกับบุคคลภายนอก เพราะยืนยันข้อมูลโดยอ้างอิงเอกสารซึ่งกันและกันได้ง่ายขึ้น

• คำนำ เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากหน้าปกใน ผู้เขียนรายงานแผนธุรกิจจะเป็นผู้เขียนเอง โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์และขอบเขต รวมถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดทำแผนธุรกิจตลอดจนคำขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลหรือการเขียนแผนธุรกิจ (ถ้ามี) โดยให้ลงท้ายด้วยชื่อผู้จัดทำแผนธุรกิจ และวันที่กำกับ

8. ผู้เรียนฝึกเขียนปกหน้า สารบัญและคำนำ

ชื่อโครงการ/ธุรกิจ.....

**สัญลักษณ์
ของธุรกิจ**

จัดทำโดย

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

9. ครูอธิบายและยกตัวอย่างของบทสรุปผู้บริหาร ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นการสรุปรายละเอียดสั้นๆ ของแผนธุรกิจทั้งหมดที่ได้ดำเนินการ และเป็นเอกสารที่สมบูรณ์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีโอกาสเกิดขึ้นจริงได้ สามารถใช้โอกาสในตลาดให้เป็นประโยชน์ได้อย่างไร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเขียนให้เกิดความน่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้ “บทสรุปผู้บริหาร” ควรเขียนให้สั้น และกะทัดรัด ถึงแม้ว่าบทสรุปผู้บริหารจะจัดไว้อันดับแรก แต่ให้เขียนเป็นอันดับสุดท้ายในการเขียนแผนทั้งหมด ดังนี้

- 1) แนวคิดและขอบเขตของธุรกิจ
- 2) โอกาสของธุรกิจ
- 3) กลุ่มตลาดเป้าหมาย
- 4) สถานะการแข่งขัน
- 5) ความคุ้มค่าเชิงธุรกิจ (ผลกำไร)
- 6) ทีมผู้บริหาร
- 7) ข้อเสนอแนะ

10. ผู้เรียนฝึกเขียนบทสรุปผู้บริหาร

11. ครูอธิบายการเขียนประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ โดยประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ (Company Profile) ให้ระบุข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการก่อตั้ง ในด้านรูปแบบการจัดตั้งหรือจดทะเบียน ตลอดจนแนวคิดและที่มาของการมองเห็นโอกาสทางการตลาด การคิดค้นและพัฒนาสินค้า/บริการที่ต้องการนำเสนอให้กับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายที่ต้องการให้เป็นประโยชน์ในอนาคตและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ก่อตั้งปีที่ก่อตั้ง ทุนจดทะเบียน ที่ชำระแล้ว และประวัติความเป็นมาของการดำเนินงานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และกิจกรรมที่เกิดขึ้น เช่น เพิ่มทุน ลงทุน ขยายธุรกิจ เป็นต้น

12. ผู้เรียนฝึกเขียนประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ

3. ครูอธิบายความหมายการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ (Current Situation Analysis) หรือ “SWOT ANALYSIS” คือ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจ แบ่งออก 2 ส่วน ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ภายใน (Internal Situation Analysis) เป็นการตรวจสอบความสามารถ ความพร้อมของกิจการด้านต่างๆ ที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากการกระทำกิจการเอง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อกรดำเนินงาน ทั้งด้านบวกเรียกว่า “จุดแข็ง” หรือด้านลบเรียกว่า “จุดอ่อน” เป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากทราบปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างดี หากมีการวางแผนบริหารจัดการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ก็สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจได้

3.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอก เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมที่ผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงได้ ในลักษณะที่เป็นโอกาส (Opportunities) หรืออุปสรรค (Threats) ในปัจจุบันผู้ประกอบการควรจะเริ่มวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

3.2.1 กลุ่มลูกค้าเป้าหมายหรือตลาดเป้าหมาย (Target Group หรือ Market Group)

3.2.2 การแข่งขัน (Competition)

3.2.3 ค่านิยมทางวัฒนธรรมของสังคม เช่น การใช้สินค้าที่มียี่ห้อ

3.2.4 เทคโนโลยี (Technology)

3.2.5 เศรษฐกิจ (Economic)

3.2.6 กฎหมาย กฎ และระเบียบต่างๆ (Political & Legal)

3.2.7 กลุ่มผู้จำหน่ายวัตถุดิบ กลุ่มผู้ผลิต (Suppliers)

เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่กำลังดำเนินงานอยู่ในด้านบวก เรียกว่า “โอกาส” และด้านลบเรียกว่า “อุปสรรค” กิจกรรมสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เกิดขึ้นได้ เพื่อให้กิจกรรมสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้แก่

13. ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน	
จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. สินค้าราคาถูก 2. หาแหล่งซื้อได้สะดวก 3. มีการจัดแบ่งสายงานตามโครงสร้างของกิจการ 4. มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอ 5. มีการจัดแบ่งสายงานตามโครงสร้างของกิจการ	1. ช่องทางการจัดจำหน่ายยังไม่กว้าง 2. การส่งเสริมการตลาดยังมีน้อย 3. ตรายี่ห้อ ยังไม่เป็นที่รู้จัก 4. ยังไม่มีระบบจัดการด้านการเงิน-บัญชีด้วยตนเอง
การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก	
โอกาส	อุปสรรค
1. ลูกค้ามีอำนาจซื้อสูง เพราะราคาถูกกว่าชนิดอื่นๆ 2. ประชากรส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรมจึงมีกำลังพอจะซื้อสินค้า 3. ลูกค้าเชื่อมั่นในสินค้าที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ 4. รัฐสนับสนุนการผลิตจึงมีโอกาสดำเนินงานในร้านค้าทั่วไป 5. ลูกค้ามีความสะดวกในการซื้อมากขึ้น 6. รัฐสนับสนุนเงินกู้กับธุรกิจ	1. การเปลี่ยนแปลงค่าเงินตราภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง จึงไม่มีกำลังพอจะซื้อสินค้า 2. ยังไม่มีกฎหมายรองรับธุรกิจเท่าที่ควร 3. ลูกค้านิยมซื้อของในร้านค้าขนาดใหญ่มากกว่า 4. จำนวนซื้อน้อยเพราะซื้อไปใช้ในครัวเรือน

14. ครูและผู้เรียนสรุปโดยการฝึกเขียนการวิเคราะห์สถานการณ์

ขั้นสรุปและการประยุกต์

15.ครูใช้คำถามหรือกำหนดปัญหาโดยให้ผู้เรียนระดมสมองช่วยกันคิดหาคำตอบแล้วอธิบายคำตอบให้เพื่อนทุกคนในกลุ่มของตนเองเข้าใจ

16.ครูและผู้เรียนสรุปโดยการฝึกเขียน

- 1) ความหมายและความสำคัญของแผนธุรกิจ
- 2) องค์ประกอบของแผนธุรกิจ
- 3) ปกหน้า สารบัญ และคำนำ
- 4) บทสรุปผู้บริหาร
- 5) ประวัติกิจการ หรือภาพรวมของกิจการ
- 6) การวิเคราะห์สถานการณ์

17.ครูใช้วิธีสุ่มผู้เรียนทุกกลุ่มตอบคำถามและอธิบายให้เพื่อนฟังทั้งชั้นเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 1.หนังสือเรียน วิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์
- 2.รูปภาพ
- 3.กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4.สื่ออิเล็กทรอนิกส์, สื่อ VDO, สื่อ PowerPoint

หลักฐาน

- 1.บันทึกการสอน
- 2.ใบเช็ครายชื่อ
- 3.แผนจัดการเรียนรู้
- 4.การตรวจประเมินผลงาน

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจใบงาน
5. ตรวจสอบประเมินผลกรเรียนรู้
6. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
4. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้
6. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน ร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
2. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50 % ขึ้นไป)
3. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50% ขึ้นไป)
4. กิจกรรมใบงาน เกณฑ์ผ่าน คือ 50%
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน 50%
6. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ทำกิจกรรมใบงาน
2. อ่านและทบทวนเนื้อหา

